

HC 6A: De interne markt

18-12-2017

L.W. Gormley

Het begrip interne markt verscheen in het Verdrag in de Europese Akte en maakt een deel uit van de hervormingen (bij de versoepeling van de harmonisatie ten behoeve van de interne markt).

De introductie van de interne markt was een zeer belangrijk moment. De definitie is te vinden in art.26 lid 2 VWEU. De interne markt omvat een ruimte zonder binnengrenzen waarin het vrije verkeer van goederen, personen, diensten en kapitaal is gewaarborgd volgens de bepalingen van de Verdragen. De douane unie is iets anders dan een vrijhandelszone. Het verschil zit hem in het volgende. In een vrijhandelszone is een vrij verkeer van goederen die zijn geproduceerd binnen de lidstaten van de zone (goederen die vanbuiten de vrijhandelszone binnen een lidstaat binnenkomen) en zij betalen de douanetarieven van buiten de vrijhandelszone. In de douane-unie bestaat een gemeenschappelijk handelstarief. Goederen die hun douanetarief hebben betaald bij binnenkomst kunnen verder door reizen zonder weer opnieuw het douane tarief te moeten betalen.

Art.28 lid 1 VWEU: *'De Unie omvat een douane-unie welke zich uitstrekt over het gehele goederenverkeer en welke zowel het verbod medebrengt van in- en uitvoerrechten en van alle heffingen van gelijke werking in het verkeer tussen de lidstaten onderling als de invoering van een gemeenschappelijk douanetarief voor hun betrekkingen met derde landen.'*

Art.28 lid 2 VWEU: *'De bepalingen van artikel 30 en van hoofdstuk 3 van deze titel zijn van toepassing op de producten welke van oorsprong zijn uit de lidstaten alsook op de producten uit derde landen welke zich in de lidstaten in het vrije verkeer bevinden.'*

In artikel 29 staat het volgende: *'Als zich bevindend in het vrije verkeer in een lidstaat worden beschouwd: de producten uit derde landen waarvoor in genoemde staat de invoerformaliteiten zijn verricht en de verschuldigde douanerechten en heffingen van gelijke werking zijn voldaan en waarvoor geen gehele of gedeeltelijke teruggave van die rechten en heffingen is verleend.'*

Drie manieren waarin het vrij verkeer van goederen wordt gewaarborgd:

- Het verbod op in- en uitvoerrechten of heffingen van gelijke werking zijn tussen de lidstaten (Art. 30 VWEU);
- Het verbod op discriminatoire belastingen op in- en uitvoer (Art. 110 & 111 VWEU);
- Het verbod op kwantitatieve invoer- of uitvoerbepalingen en alle maatregelen van gelijke werking zijn tussen de lidstaten (Art. 34—36 VWEU).

Douanerechten en Heffingen van gelijke werking -1

Binnen de Europese Unie zijn geen douanerechten, deze zijn afgeschaft. Het gezamenlijke belastingtarief van de Europese Unie is sinds 1 juli 1968 in werking getreden. Het is belangrijk om de oorsprong van de goederen te weten, want die oorsprong beschrijft welk tarief waar verschuldigd is. Het kan bijvoorbeeld een conventioneel tarief zijn, dan is er een overeenkomst waarbij een partij een tarief verschuldigd is. Daarnaast zijn er andere tarieven voor de minst ontwikkelde landen.

Heffingen van gelijke werking betreft een interessant onderwerp en hier is dan ook veel jurisprudentie over geschreven. Elke eenzijdig opgelegde last die wegens grensoverschrijding op nationale goederen wordt gelegd en geen douanerecht in eigenlijke zin is, levert een heffing van gelijke werking op, zelfs wanneer deze last niet ten behoeve van de staat wordt geheven. Er is geen *de minimis* regel. Dit is slechts anders wanneer die door eenzijdige controlemaatregelen overeenkomstig artikel 36 kunnen zijn opgeworpen, en deze last de tegenprestatie vormt voor een aan de exporteur werkelijk verleende dienst en evenredig is aan de kosten daarvan. Dan wel deel uitmaakt van een algemeen stelsel van

binnenlandse heffingen waardoor nationale en ingevoerde producten volgens dezelfde criteria stelselmatig worden belast.

Soms zie je dat het Unierecht zelf controles eist op de beweging van goederen. Vooral in de landbouwsector bij het vervoeren van levende dieren of karkassen e.d. die in een repertoire in koelingen worden vervoerd. Zulke gebieden worden de maatschappelijke markt organisaties genoemd. Op Unie niveau zijn hiervoor gelijke regels getroffen voor boeren e.d. zodat iedereen onder dezelfde voorwaarde handelt. De Unie bepaalde dat zij 1 inspectie in het uitvoerende land laten afnemen welk papierwerk levert en daar zou het bij blijven. Dan kan je doorrijden naar je bestemming, in plaats van dat je (als je door 6 lidstaten door moet rijden) bij elke 6 lidstaten geïnspecteerd wordt. Soms zijn heffingen gevraagd voor controles die door het Unierecht verplicht zijn gesteld. Deze zijn toelaatbaar mits:

- de heffingen de werkelijke kosten van de controles ter zake waarvan zij worden toegepast niet overschrijden;
- de verrichte controles zijn voor alle betrokken producten in de Unie verplicht gesteld en uniform;
- zij door het Unierecht in het algemeen belang van de Unie zijn voorgeschreven en;
- zij het vrije goederenverkeer bevorderen, met name doordat zij hinderpalen neutraliseren.

Interne belastingen

Een tweede manier waarin het vrij verkeer van goederen wordt verzekerd is het verbod op het opleggen van belasting. Zie artikel 110 lid 1 VWEU met betrekking tot gelijksoortige producten. Lid 2 gaat over producten die niet gelijksoortig zijn, dit zijn concurrerende producten. De lidstaten heffen op producten van de overige lidstaten, al dan niet rechtstreeks, geen hogere binnenlandse belastingen van welke aard ook dan die welke, al dan niet rechtstreeks, op gelijksoortige nationale producten worden geheven. Bovendien heffen de lidstaten op de producten van de overige lidstaten geen zodanige binnenlandse belastingen, dat daardoor andere producties zijdelings worden beschermd. Is belasting op bananen iets dat discriminatoir is? In hoeverre zijn verschillende stuks fruit concurrerend. Je kijkt naar de eigenschappen en hoe mensen bananen gebruiken, is dit te vergelijken met andere stukken fruit. Kun je echt een bepaald segment vaststellen. Een ander voorbeeld met betrekking tot bier en wijn is het volgende. De belasting op wijn was, in dit voorbeeld, veel hoger dan op ingevoerd bier. De partijen waren het Hof van Justitie tegen Engeland. Engeland stelde dat 'middle class' veel meer bier dronk en de 'upper class' meer wijn. De belasting op bier zou daarom volgens hen lager moeten zijn dan op wijn. Het Hof van Justitie zei, een lidstaat mag niet proberen te betogen dat een het gedrag van de consument gefixeerd is en dat dat gedrag dan altijd zo zal/moet zijn. Je kunt niet een argument gebruiken en daarmee consumentengedrag bevriezen. In België had je een vergelijkbaar geding met betrekking tot de in artikel 110 lid 2 beschermende werking. Je kijkt hierbij dus telkens maken de producten deel uit van dezelfde markt of bevinden ze zich op een andere markt. De markt moet je goed afbakenen.

Kwantitatieve Beperkingen op invoer en Maatregelen van Gelijke Werking -1

Een totaal verbod op invoer, dan is de kwantiteit nul. Als je zegt, je mag niet meer dan 500 teddybeertjes van Engeland naar Frankrijk invoeren, dat is ook een kwantitatieve beperking, namelijk 500. Het verbod van kwantitatieve beperkingen slaat op maatregelen welke, al naar het geval, de invoer, uitvoer of doorvoer geheel of ten dele beletten. Onder maatregelen van gelijke werking zijn niet slechts maatregelen te verstaan die in voormelde zin prohibitief te zijn, doch ook belemmeringen waarvan, ongeacht benaming of techniek, een zelfde effect uitgaat.

Aan wie is dit verbod gericht? In eerste instantie aan alle organen van de lidstaten (ook een gemeente, provincie, regio). Hoe onafhankelijk van de regering de lidstaat ook is. Een vonnis van de nationale rechter die het verbod om ingevoerde producten te kopen kan een invoerbelemmering vormen en dat

houdt de aansprakelijkheid van de lidstaat jegens een particulier wiens producten niet mogen worden ingevoerd in.

Kwantitatieve Beperkingen op invoer en Maatregelen van Gelijke werking -3

Lid 2 betekent: dat zelfs dingen als afval verhandelbaar zijn, ook afval valt onder 'goederen'. We denken in eerste instantie aan commerciële situaties, maar niet slechts commerciële situaties kunnen profiteren van de in lid 2 genoemde goederen.

Kwantitatieve Beperkingen op invoer en Maatregelen van Gelijke werking -4

In het begin was er veel discussie over in hoeverre artikel 34 een belemmering vormt voor de lidstaten om hun wetgeving toe te passen. Veel van de Duitse wetenschappers betoogde dat alleen maatregelen die discrimineerde tegen ingevoerde producten, een probleem zouden kunnen hebben met artikel 34. Sommige Duitsers waren hier iets breder in, ook gelijklopende bepalingen die in feite lastiger waren voor ingevoerde producten om te voldoen aan artikel 34 dan voor binnenlandse producten, wat men materiele discriminatie noemt. Artikel 34 is breed genoeg om elke nationale maatregel te verbieden, en zo niet, maken we wel andere economische maatregelen die voor een handelsbelemmering zorgt. In Dassonville kreeg het Hof voor het eerst de kans om zich uit te spreken over de definitie van een maatregel van gelijke werking: *'Iedere handelsregeling der lidstaten die de handel tussen de lidstaten al dan niet rechtstreeks, daadwerkelijk of potentieel kan belemmeren, is een maatregel van gelijke werking. Hieronder vallen in ieder geval de maatregelen die alleen van toepassing zijn op ingevoerde producten (maatregelen met onderscheid vlaggetje van herkomst), maar ook maatregelen die geen formeel onderscheid maken, maar toch een belemmering van de import tot gevolg (zouden kunnen) hebben (maatregel zonder onderscheid producteis,).'* Het Dassonville beginsel is het kernbeginsel, het is het uitgangspunt voor MGW.

Kwantitatieve Beperkingen op invoer en Maatregelen van Gelijke werking – 5

De zaak Keck & Mithouard zag op de regels betreffende verkoopmodaliteiten. In afwijking van de eerdere rechtspraak moet worden aangenomen, dat als een maatregel die de handel tussen de lidstaten al dan niet rechtstreeks, daadwerkelijk of potentieel kan belemmeren in de zin van de Dassonville-rechtspraak niet kan worden beschouwd de toepassing op producten uit andere lidstaten van nationale bepalingen die bepaalde verkoopmodaliteiten aan banden leggen of verbieden, mits die bepalingen van toepassing zijn op alle marktdeelnemers die op het nationale grondgebied activiteiten ontplooiën, en mits zij zowel rechtens als feitelijk dezelfde invloed hebben op de verhandeling van nationale producten en op die van producten uit andere lidstaten. Hoorcollege 6B gaat hier verder op in

HC 6B: De interne markt

19-12-2017

Gormley

Kwantitatieve Beperkingen op invoer en Maatregelen van Gelijke Werking -5

C-267 & 268/91 Keck & Mithouard [1993]. Keck is heel interessant. Het vloeit voort uit een zekere frustratie met veel zaken die van de nationale rechter zijn gekomen over bijvoorbeeld wat voor verkooptechnieken je mag gebruiken. Het Hof had 4 concept arresten voordat zij zich definitief uitspraken over dit schandalig beredeneerde arrest. Tezano (Italiaanse rechter) zei: wat is het punt van het vrije verkeer? Is het dat mensen vrij hun goederen kunnen verkopen en vrij kunnen handelen, of is het een lacune om bij elke leemte die men vindt in beroep te kunnen gaan. Uiteindelijk kwam men bijeen en werd het eens over deze redenering.

In afwijking van de eerdere rechtspraak moet echter worden aangenomen, dat als een maatregel die de handel tussen de lidstaten al dan niet rechtstreeks, daadwerkelijk of potentieel kan belemmeren in de zin van de Dassonville-rechtspraak niet kan worden beschouwd de toepassing op producten uit andere lidstaten van nationale bepalingen die bepaalde verkoopmodaliteiten aan banden leggen of verbieden, mits die bepalingen van toepassing zijn op alle marktdeelnemers die op het nationale grondgebied activiteiten ontplooiën, en mits zij zowel rechtens als feitelijk dezelfde invloed hebben op de verhandeling van nationale producten en op die van producten uit andere lidstaten. De zaak Keck is heel interessant. Het vloeit voort uit een zekere frustratie met veel zaken die van de nationale rechter zijn gekomen over bijvoorbeeld wat voor verkooptechnieken je mag gebruiken. Als je handelsbelemmeringen ziet moet je altijd als eerste de vraag stellen: Is het een verkoopmodaliteit? Alleen als aan de twee 'mitsen' van Keck is voldaan is dat het geval. De eerste: de bepalingen zijn van toepassing op alle marktdeelnemers die op het nationale grondgebied activiteiten ontplooiën, en mits zij zowel rechtens als feitelijk dezelfde invloed hebben op de verhandeling van nationale producten en op die van producten uit andere lidstaten. Een verkoopmodaliteit om te ontsnappen onder de definitie van Dassonville moet aan deze voorwaarden voldoen. Het werd steeds lastiger voor nationale verkoopmodaliteiten om daadwerkelijk te ontsnappen. Als het duidelijk is dat er ten eerste geen verkoopmodaliteit is maar het om de producten zelf gaat (gewicht, vorm, verpakking), dan ben je niet in een gebied van verkoopmodaliteiten dan ben je in een gebied van product gerelateerde belemmeringen en gaat Keck niet op. Wel verkoopmodaliteit? Dan moet je kijken naar de Keck voorwaarden. Is er niet aan die voorwaarden voldaan dan kan een beroep op Keck niet slagen en val je gewoon onder Dassonville. Indien er voldaan is aan de Keck-uitzondering van valt de maatregel is zijn geheel niet onder de werkingssfeer van art 34 VWEU.

De zaak Gourmet staat ook in de reader (rondom pagina 191). Dit is een hele interessante zaak. Men had een verbod om voor de grote warenhuizen (zoals Le Clerk, Grote Yves Roches) reclames te maken. Dit verbod hield in dat reclame door middel van flyers weg aan weg wel mocht, maar er mocht geen reclame meer op televisie worden uitgezonden. Andere kanalen stonden echter wel open voor reclame. Bij Gourmet International had je een hele andere aanpak. Daar creëerde een verbod op een reclame een totale onmogelijkheid voor buitenlandse producten om die kenbaar te maken (i.c.) in Zweden. In feite is de Zweedse bevolking inherent beter bekend met binnenlandse producten dan buitenlandse producten waar ze nooit van hebben gehoord. Als je dan buitenlandse producten de enige manier waarmee ze andere bevolkingen kunnen bereiken ontnemt, dan is dat niet in overeenstemming met de Keck voorwaarden. In Gourmet zei het Hof, het lijkt hier dat er geen sprake is van gelijke behandeling, het valt dus niet onder Keck dus is er een handelsbelemmering onder artikel 30 VWEU en moet er gekeken worden of dit kon worden gerechtvaardigd onder art. 36 VWEU of onder jurisprudentie gerelateerde rechtvaardiging.

Wat moeten we doen met een regel dat niet de verkoop, maar het gebruik van een product verbiedt? In de zaak Commissie Portugal ging het over getint folie voor de ruiten van auto's. In Portugal was dit verboden. Zij kwamen met allerlei rechtvaardigingen als, wij moeten goed kunnen zien of mensen hun gordel wel dragen etc. Getint glas (geen folie, maar glas) was echter niet verboden. De kamer van het Hof zei, het gevolg van het verbod van het gebruik van getint folie is dat daar geen markt vraag meer naar is. Dit is een handelsbelemmering en de zogenaamde rechtvaardigingen die Portugal noemde waren dus onzin. Een andere hele belangrijke zaak was: Commissie v Italië (Italiaanse Brommer Aanhangwagens). Hier werden twee A-G conclusies over gegeven. De zaak begon voor een kamer, maar plotseling realiseerde zij zich dat helemaal geen een lidstaat een standpunt heeft ingeleverd om hen te helpen. In de Mickelsson & Roos zaak kwamen er advocaat-generaals te kort en er werd vervolgens gezegd dat zij Keck moesten gebruiken. Volgens hen hoefde er niks met artikel 34 worden

toegepast, het geval zou gewoon onder Keck vallen. De eerste A-G in Italië was het hier niet mee eens. Het Hof heeft de zaak doorgeschoven naar een grotere kamer en lidstaten gevraagd of zij er zeker van waren geen standpunt aan hen bekend te willen maken? Een aantal lidstaten hebben uiteindelijk hun standpunt gegeven. Er kwam een tweede A-G en had hetzelfde standpunt als de eerste A-G, waardoor er een grote ruzie ontstond. Dit is waarom, hoewel de zaken van 2005 zijn, de arresten pas in 2009 zijn verschenen.

Italiaanse wetgeving verbod voor motors een aanhangwagen aan te zetten. Je mocht dus niet rijden met motor in combinatie met trailer. Dat gold alleen voor motoren met aanhangwagens die in Italië waren ingeschreven. Als zij in Duitsland ingeschreven waren was dat echter geen enkel probleem. Is dit verbod op het gebruik voor motors en brommers iets dat onder artikel 34 valt? Of moeten wij Mickelsson & Roos volgen en zeggen, sorry dit valt onder Keck, dit is een verkoopmodaliteit op een motor/brommer. De A-G's zeiden zeer duidelijk, dit is een maatregel van gelijke werking van Dassonville, geen enkele werking van Keck toepassen, het gaat rechtstreeks om een product en het is niet-evenredig. De A-G's hadden gelijk dat je niet een algemeen verbod mag stellen. Als het onveilig zou zijn op een bepaalde weg, dan plaats je gewoon een bord waarmee je verwijst naar een route waar het wel veilig is. Je hoeft hier geen algemeen verbod voor in te stellen. Maar het Hof maakte er een puinhoop van. Cocotte uit Mickelson & Roos zei dat Keck van toepassing moest worden verklaard, de A-G's niet. Het compromis is zeer duidelijk, oke we gaan het standpunt van Cocotte aannemen, volgen die lijn en zeggen dat het een handelsbelemmering is en dat het onder Dassonville hoorde. De A-G's zeiden wel, we gaan wel het Italiaanse betoog aannemen ter rechtvaardiging. Dus kwamen ze met een betoog dat het Italiaanse totaalverbod een voordeel had dat het eenvoudig was toe te passen en eenvoudig te controleren was, het was duidelijk. Met alle respect zei het Hof, dat is helemaal onzin. Is het evenredig, zou een minder vergaande maatregel ook gelijke veiligheidsdoelstellingen kunnen bereiken? Conclusie van dit hele verhaal: de A-G's hadden gewoon gelijk.

Mickelsson & Roos gaat over jetski's. In Zweden zijn veel plassen en wateren en de regering had besloten het gebruik van jetski's te verbieden. Het geeft namelijk veel onrust en veel geluid. De wetgever zei vervolgens, de minister mag bepaalde gebieden aanwijzen als plaatsen waar het gebruik van een jetski wél werd gehonoreerd. Mensen gingen, gezien zij van niks wisten, vervolgens lekker met de jetski's varen en werden vervolgd. De minister had namelijk nog geen plaatsen aangewezen waar het wel toegestaan was om met de jetski te varen. De advocaat bracht het voor het Hof en die was natuurlijk voor de Commissie v Italië maar ook voor de Commissie v Portugal. Die zegt weer, dit is een handelsbelemmering. Dit zorgt er namelijk voor dat niemand jetski's in Zweden koopt, omdat ze hier niet worden gebruikt. Cocotte kwam met een betoog en dat werd toegepast. Men hield deze zaak aan voor een van de kamers tot het Hof in de grote kamer uitspraak had gegeven in Commissie v Italië. Het enige dat dan gedaan moest worden was dat de rechtsregels van Commissie v Italië moesten worden toegepast en dan was er gewoon sprake van een handelsbelemmering en dus viel het onder Dassonville. Maar dit had heel veel tijd gekost, want het duurde nog wel even voordat hier uitspraak over was gedaan. Het Hof zei, als het in de tussentijd duidelijk is dat op de grote plassen, waar Mickelsson & Roos de jetski's gebruikten, de minister deze plassen had aangewezen als de juiste plaats om dit te doen, ze worden vrijgesproken.

Voorkeur voor nationale producten, Commissie v Ierland: De eerste zaak met betrekking tot de voorkeur voor nationale producten. The Irish Goods Council werd opgericht ter bevordering van het gebruik van nationale producten. Zij waren van mening dat je mensen moet aansporen om meer nationale, dan uit het buitenland binnengehaalde producten, te kopen. The Irish Goods werd respectievelijk aangesteld en financieel vergoed door de regering. Was die Irish Goods Council een element van de staat? Ja het was zeer duidelijk dat de acties werden regeert door het standpunt van de regering. Het Hof zei, dat doet niet ter zake. Ook al is het geen juridische handeling, de regering van

de lidstaat heeft een maatregel genomen om het gebruik van binnenlandse producten te bevorderen tegenover producten van andere lidstaten. Zo'n soort aanbeveling is al voldoende en niet te rechtvaardigen. Dit soort dingen zie je overigens heel vaak gebeuren.

De Dundalk zaak (nationale normen) was een van de eerste belangrijke zaak in het aanbestedingszaak. Het betrof een bepaald contract inhoudende constructie voor verbetering van de waterleiding richting de staat Dundalk. Dit was een contract voor het fabriceren en plaatsen van grote buizen die in feite water zou vervoeren van een reservoir naar Dundalk om de watertoevoer te verbeteren. Verstek zei, je moet buizen leveren die conform zijn aan die Ierse normen. Een Iers aannemersbedrijf gaf 3 varianten. De laatste variant was een stuk goedkoper, er werden dan namelijk buizen uit Spanje gehaald welke veel goedkoper zijn en precies hetzelfde werken. Dit wilde de Ierse overheid absoluut niet hebben, aangezien die Spaanse buizen niet zouden voldoen aan de Ierse normen. Hierover werd gezegd dat, dat natuurlijk niet oke was. Dit leverde veel gedoe op. Onthoudt: het is haast onmogelijk om een discriminerende maatregel te rechtvaardigen. Overigens is discriminatie voldoende, maar niet een noodzakelijk element om te spreken van een handelsbelemmering.

Kwantitatieve Beperkingen op invoer en Maatregelen van Gelijke Werking -7

In Groenveld was er een verbod voor vleesverwerkers (voor vleeswaren) om paardenvlees in hun bedrijven te hebben. De reden hiervoor was dat de Nederlandse vleeswarenmarkt heel groot was met een heel groot aandeel in Engeland en de VS. Men was bang dat als men een indruk zou kunnen krijgen dat er paardenvlees in hun vleeswaren zat, er een keldering zou ontstaan in de uitwerking van Nederlandse vleeswaren. Het Hof zei, artikel 35 heeft een kwantitatieve beperking op gelijke werking van uitvoer. Je zou een schending van art.35 VWEU alleen hebben als de maatregel een voordeel voor de nationale producten of voor de binnenlandse markt van een lidstaat levert ten koste van de producten of de handel van andere lidstaten. Dat is een afwijkend criterium. In het kader van een maatregel van gelijke toepassing, ongeacht de bestemming, in het kader van een gemeenschappelijke marktorganisatie heeft het Hof Dassonville toegepast. Groenveld is een typisch geval van 'odd cases make bad law'.

Kwantitatieve Beperkingen op invoer en Maatregelen van Gelijke Werking -8

De rechtvaardigingen in art.36 VWEU en in de jurisprudentie zijn strikt uitgelegd. Het algemeen beginsel van Europees recht is dat die fundamentele vrijheden, toegekend door het Europees recht, breed uitgelegd zijn en de beperkingen daarop zijn strikt en uitgelegd. Zij moeten evenredig zijn, het beginsel van evenredigheid. Je mag niet economische redenen opvoeren als een rechtvaardiging, niet onder artikel 36 en ook niet onder de jurisprudentie. Artikel 36 vermeldt de rechtvaardigingsgronden. Artikel 36 VWEU betreft gerechtvaardigde verboden of beperkingen, namelijk: bescherming van de openbare zedelijkheid, de openbare orde, de openbare veiligheid, de gezondheid en het leven van personen, dieren of planten, het nationaal artistiek historisch en archeologisch bezit uit hoofde van bescherming van de industriële en commerciële eigendom. Deze verboden of beperkingen mogen echter geen middel tot willekeurige discriminatie noch een verkapte beperking van de handel tussen de lidstaten vormen.

Kwantitatieve Beperkingen op invoer en Maatregelen van Gelijke Werking -9

Conegate was een heel andere soort zaak. Het ging over de invoer van opblaasbare poppen (dingen die je bij Christine le Duc kan kopen). De advocaat van de invoerder zei, we hebben deze dingen al jaren zonder problemen kunnen verkopen. We zijn hier alleen omdat iemand op het vliegveld Heathrow (London) deze producten hebben geweigerd en mijn cliënt wil deze producten gewoon terug. Het was toegestaan om deze producten te kopen in Engeland, het was toegestaan om ze te produceren, maar

niet om in te voeren. Hierover zei de rechter: je kan niet ineens met een niveau van openbare zedelijkheid komen en je kan dus zo een dergelijke blokkade niet rechtvaardigen.

Uit *R v Thompson* volgde dat een nationaal overheidsorgaan de openbare orde alleen mag inroepen wanneer er sprake is van een werkelijke, voldoende ernstige bedreiging, die een wezenlijk belang van de maatschappij raakt (volgt ook uit *Adoui & Cornuaille*).

Kwantitatieve Beperkingen op invoer en Maatregelen van Gelijke Werking -10

De gezondheid en het leven van personen, dieren of planten is het belangrijkste. Een voorbeeld uit *United Foods*: Herhaling van al uitgevoerde inspecties of onderzoek. Hier moest het onderzoek nog een keer worden uitgevoerd. Het Hof zei: een wederzijds vertrouwen in de openbare gezondheidsdiensten en de inspecties die worden uitgevoerd in de thuislidstaat moet je accepteren en je mag geen duplicaat onderzoek vragen voordat een product mag worden ingevoerd.

De Reinheidsgebotzaak, *Commissie v Duitsland*, is een zeer beroemde zaak tegen Duitsland en Griekenland tegen het Reinheidsgebot van bier, dat is in feite een receptsamenstelling. Je mocht alleen bier verkopen die reinheidsgebot conform was. Dat betekent dat, behalve Guinness, er zeer weinig buitenlands bier verkocht kon worden in Duitsland. De Duitsers kwamen met en paar betogen. Zij zeiden: bier is alleen bier volgens ons recept. Daarnaast voerden zij aan dat de additieven in het buitenland gevaarlijk zouden zijn voor de gezondheid en dat wilde de Duitse regering niet op hun markt hebben. Het Hof zei, bier is bier ongeacht de ingrediënten waarvan het is gebruikt, dus je kan niet de naam bier reserveren voor producten die volgens jullie recept is gemaakt. Er werd een professor (Delglisch, een bierkenner) binnengehaald die aantoonde dat de additieven uit het Duitse bier ook slecht zijn voor de gezondheid. Het hele betoog van Duitsland viel als een kaartenhuis in elkaar. Als een Europese Richtlijn of Verordening een harmoniserende maatregel heeft getroffen op het gebied van (bijvoorbeeld) gezondheid dan kan je niet dit soort nationale eenzijdige maatregelen rechtvaardigen, omdat die gezondheid beschermende maatregelen van de Richtlijn daarvoor in de plaats staan. En afhankelijk van wat de intensiteit van de harmonisatie is, de nationale wetgever heeft geen ruimte voor eenzijdige maatregelen die afwijken van wat is afgesproken op internationaal niveau. De rechtvaardigingsgronden uit artikel 36 VWEU en jurisprudentie gaan niet op als je een volledige geharmoniseerde wetgeving hebt op Europees niveau. Er is dan dus geen ruimte om op artikel 36 VWEU of op die desbetreffende jurisprudentie terug te vallen. Evenredigheid: de risico's moeten echt reëel zijn, niet verzonnen. Lidstaten mogen hun niveau van wat onder een acceptabel risico valt opstellen, maar dit moet een reëel risico zijn en niet een uit de duim gezogen risico. Een korte weergave: als de maatregel verder gaat dan wat noodzakelijk is, dan worden zij afgekeurd. Dus, als minder vergaande maatregelen voldoende zouden zijn, worden de maatregelen in het geding afgekeurd.

Kwantitatieve Beperkingen op invoer en Maatregelen van Gelijke Werking -11

De jurisprudentie met betrekking tot de rechtvaardiging is geen besloten groep. Rechtvaardigingen op basis van de jurisprudentie kunnen alleen van toepassing zijn als de maatregelen van gelijke toepassing op ingevoerde en buitenlandse producten van toepassing zijn, en er geen besloten groep van rechtvaardigingen is. Deze rechtvaardigingen zijn niet beschikbaar als er Europese regelgeving het terrein bekleedt. De tweede zin van artikel 36 VWEU wordt op analogie toegepast.

Kwantitatieve Beperkingen op invoer en Maatregelen van Gelijke Werking -12

Het financiële evenwicht van de nationale sociale zekerheids- of gezondheidsstelsel is ingewikkeld gezien je geen economische redenen mag opvoeren voor rechtvaardiging. Met economische rechtvaardiging hebben ze meer op het oog dat lidstaten sector bescherming willen als het slecht met de economische sector gaat.

Dus: Neem bij kwantitatieve beperkingen op invoer en maatregelen van gelijke werking Dassonville als uitgangspunt. Kijk of het een verkoopmodaliteit is. Zo ja? Zijn aan beide voorwaarden van Keck voldaan? Ja? Dan geen artikel 34 VWEU, wat dus geen probleem voor Europees Recht oplevert. Zo niet? Dan ga je kijken of de maatregel kan worden gerechtvaardigd onder artikel 36 VWEU of de jurisprudentie. Is het een verkapte vorm van discriminatie of handelsbeperking? Dan is het ook niet toegestaan. Probeer op het tentamen je antwoorden zo goed mogelijk gestructureerd te weergeven, maak een logisch betoog.